

Umsögn um drög að reglugerð um hrognkelsaveiðar 19/20.

Það er mér óhjálvæmlegt að vera annað en alveg stórgáttaður á skipunum í vinnuhóp skýrslunnar. Vinnuhópurinn er eingöngu skipað einstaklingum úr hópi stofnanna með takmarkaða eða enga þekkingu á grásleppuveiðum. Í þessum hóp er enginn talsmaður grásleppusjómannna, og má ætla að það sé að ásettur ráði til að spilla ekki um fyrir fyrirfram ákveðinni niðurstöðu.

Ég hef stundað grásleppu og verið viðloðandi grásleppuveiðar síðan árið 1987. Og þori ég nánast að fullyrða að netadögum í sjó, og að neta fjölda hafi fækkað töluvert síðan þá. Bæði daga skerðing og neta skerðingar á hvert leyfi. Og færri leyfi í notkun á hverjur ári, sem gefur auga leið að gásleppuveiðar hafi ekki áhrif á stofnstærði þessa spendýra sem um er að rætt. Einnig voru þá mun fleiri sem nýttu þessi spendýr til nytja og veiddu á anna hátt og er það nánast að leggjast af í dag.

Og miða við skýrslu hafró um meðafla ættum við löngu að vera búinn að útrýma þessum stofnum. Einnig er rétt að benda á að á sama tíma og það á að fara í þessar róttæku aðgerðir gegn fækkun þessara umræddu spendýra að nú eru einungis nokkur ár síðan hætt var að greiða fyrir að skjóta sel og sést árangur á því í nýustu talningum á útsel og landsel að stofnanir eru á töluvert hraðri uppleið.

Sem er eins og blaut tuska í andlitið á vísindamönnum og öðrum fræðingum sem standa nú fyrir stórtækum aðgerðum gagnvar atvinnu grásleppusíðmanna um land allt.

- Landselur - stofnstærð vex um 23% milli talninga = veiðarnar hafa ekki teljandi áhrif.
- Útselur - stofnstærð vex um 50% milli talninga = veiðarnar hafa ekki teljandi áhrif.
- Teista - stofnstærð síðast metinn árið 2000 og hefur ekki verið metinn síðan en árlegar vetrarfuglavisitölur benda til fjölgunar = veiðarnar hafa engin áhrif eins og var getið um í fyrstu MSC vottunarúttektinni.
- Skarfur - stofnstærðir toppskarfs og dílaskarfs eru stöðugar en talning hefur farið fram árlega síðustu ár = Veiðarnar hafa engin áhrif og benda má á að árlegur fjöldi veiddra skarfa við skotveiðar síðustu ár er fjórfaldur á við þann fjölda sem Hafró reiknar sem meðafla við grásleppuveiðar.

Varðandi skráningu og eyða tortryggni til grásleppusjómana

Afladagbækur sem fiskstofa hefur verið að bjóða uppá eru ekki til þess gerðar að hægt sé þóknast kröfum um fullkomna skáningu sem farið er fram á. Hef ég oft á tilfininguni að þær hafi ekki einu sinni verið lestnar heldur séu einungis skúffu djásn hjá fiskistofu.

TRUNADARMÁL

SKRÁNING FISKAFLA OG MEÐAFLA SJÁVÁRSPENDÝRA OG SJÓFUGLA
VIÐ LÍNU, NETA- AÐ HANDFERAVEIÐAR

DAGBÓK FYRIR ÁRIÐ _____

Skipaskrámaður _____ Afhöfð _____ menn

Skip _____ Undermennskúmer _____ Farismannur _____

Fjöldi degla í byði: _____

LINA		NET		HANDFER		STADSETNING	DYPI	VEIDIR	SKILFALLI KÍLODM - SPENDÝR OG FUGLAR Í JÖLDNA	Bíndisnúmer	Línudagstígi	Kastnetdýptir	
Dagsetning	Fjöldi fiska	Kila í kg	Fiskur dreginn upp	Fjöldi netta uppi	Mékkvi þakki	Fjöldi fiski	Kila í kg	Fjöldi fiska	00M	01M	02M	03M	04M
Þetta er allir þeir reitir sem við höfum til að skrifa um með afla spendýra og fuglategunda. Reitir eru alltof litlir til að hægt sé að koma því frá sér í skiljanlegur formi svo marktækt væri í hvern reit einunis 4 stafir í skiljanlegri leturstærð													

Þess má geta að svona lítur þetta út eftir endurbætur á afladagbókinni sem var gerð fyrir örfáum árum.

Ég fagna því að það sé verið að tæknivæða afladagbækunar með þessu appi í farsímana, og vill ég bjóða fiskistofu loksins velkomna á 21. öldina varðandi þetta.

Varðandi aukið eftirlit með veiðum þá tel ég starfsmenn fiskistofu vera sinna sínu starfi ágætlega en þó liggur fyrir að með auknu eftriliti er verið að fara illa með fé almennings og fiskistofu og gefa öllum öðrum veiðum grið á meðan á grásleppuveiðum stendur þar sem grásleppu veiðar er einungis 0,4% af heildarafla á Íslandi. Að ætla sér að senda mann frá fiskistofu með grásleppu sjómönnum einungis til að standa yfir mönnum meðan þeir fylla út í þessar úreldu afladagbækur er út í hött og vill ég sjá árangurinn af því þegar þetta app kemst í notkun, áður en farið er í dýrar og mannfrekar aðgerðir.

Eftirlit með brottkasti á að fara fram rafrænt fyrst, og síðan sendur starfsmaður með þeim bátum sem skera sig úr þar. Eina raunhæfa lausninn til að koma í veg fyrir brottkast er að auka vs heimildir. Með auknum vs heimildum mætti fjármagna frekari rannsóknir og þróun nýrra veiði aðferða.

Dæmi.

Bátur sem fiskar 20 tonn af grásleppu á komandi vertíð 19/20 má einungis landa 900kg í þorskígildum talið sem ekki fer frá kvóta skips.

20.000kg sem gerir 18.000 þorskígldi, 5% af því gerir einungis 900kg af vs heimildum í þorskígildum talið.

Þorskígildstöðul grásleppu fyrir fiskveiðiárið 19/20 er 0,9

Að „Eyða tortryggni veiðimanna í garð matsins og fá þá til að bæta skráningu.“ Stendur orðrétt í áfangaskýrsluni og er þessi þessi niðurstaða nefndarinnar um drög að reglugerð kornið sem fyllir mælinn og gerir ekkert annað en að auka tortryggni í garð allra sem að koma frekar en að minnka hana.

Miðað við mína 33 ára reynslu á grásleppuveiðum get ég ómögulega verið sammála þeim útreikingum að net sem dregin eru 2ja náttu fiski meira en net sem dregin eru 4ra náttu og vill ég gjarnan fá að sjá þá útreikninga fyrst það er fullyrt að ég hafi getað haft mun meira útur grásleppuveiðum en ég geri nú þegar.

Það er þannig að ef það er mikil veiði þá vitja menn örvar um til að halda netinum klárum í sjónum og ef það er lítil veiði haldast þau ágættlega klár í 3-4 nætur og veiðanleikinn skerðist mjög lítið. Einnig eru stæðstu þættirni í ákvörðun um hversu oft er vitjað um netin utanaðkomandi og undir æðri máttarvöldum svo sem veðurfari, straumum, sjávar gróðir sem sest í net, fiskgengd og veiði.

Athugasemdir við Drög að Reglugerð

2.gr.

Grásleppuveiðleyfi.

Þessi grein verður ekki til þess að minnka meðafla heldur einungis auka meðafla og skemma hráefni og veiðafæri með tilheyrandi kostnaði. Menn verða geta ákveðið upphafsdag út frá veðri, veiði og fiskigengd hverju sinni, sem er aldrei hægt að vita um um miðjan febrúar.

Einnig vil ég að það komi fram að kerfið sem hefur verið í gildi hefur reynst okkur mjög vel. Með tiliti til upphafsdags. Þar geta menn geta menn séð nokkuð örugga veðurspá næstu 5-7 daga fram í tímann og ákveðið upphafsdag veiðar með skömmum fyrirvara.

3.gr

Veiðisvæði og veiðitímabil.

Þar sem ég þekki einungis til á svæði b(Breiðafirði) þá veit ég það að þá yrði þessi upphafsdagur grásleppuveiða 1.mars að skila þver öfugri niðurstöðu miðað við tilgang nefndarinnar varðandi meðafla á þorski og að etja mönnum í það að byrja meðan hryggningar þorskur er að ganga á hryggningastöðvar óhryngdur og fullur af loðnu og æti. Hingað til hefur ekki verið skynsamlegt að byrja fyrir en í fyrsta lagi 1.april.

Einnig finnst mér engin rök fyrir því að fella niður svæðaskiptinguna. Yrði það ekki frekar til þess að torvelda eftirlit ef bátur getur byrjað veiðar í Reykjavík og 2 dögum seinna vera búinn að leggja á Hólmavík?

Svo spyr maður sig hvort eitt af hlutverkum nefndarinnar hafi ekki verið að auðvelda eftirlit ? Þetta útspil er alveg í þveröfuga átt miðað við þá niðurstöðu sem nefndin átti að skila af sér.

Einnig sé ég að þarna er verið að gefa Ráðherra heimild til að stöðva veiðar, sem kæmi sér ákaflega illa fyrir þá sem stundar veiðar seinni hluta vertíðar, ef menn sjá framá að vel veiðist er verið að íta mönnum í að byrja fyrr til að fullnýta veiðirétt sinn. Og er þetta að íta enn frekar undir ólympiskarveiðar.

6.Gr.

Aðrar veiðar og meðafla.

Að sjálfstöðu eiga menn að eiga aflaheimildi til að geta komið með þann afla sem kemur í veiðafærinu í land. – en þarna er þörf á að stórauka vs-heimildirnar því bátar sem eingöngu stunda grásleppuveiðar hafa ekki miklar vs heimildir.

Bátur sem fiskar 20 tonn af grásleppu á komandi vertíð má einungis landa 900kg þorskígildum sem ekki fer frá kvóta skips.

20.000kg sem gerir 18.000 þorskígildi, 5% af því gerir einungis 900kg af vs heimildum í þorskígildum talið.
Þorskígildstöðul grásleppu fyrir fiskveiðiárið 19/20 er 0,9

Einnig með krókaafلامarks bát sem áætlað að fá 300kg af skarkola er ekki heimilt að leigja til sýn skarkola úr aflamarks kerfinu fyrr en sú löndun er komin inná bátinn. Og er þetta enn ein þversögnin á vinnubrögðum nefndarinnar og uppljóstar þekkingarleysi nefndar mann á fiskveiðistjórnun.

Varðandi að leggja kostnað veiðieftilitsmanns á útgerðina er það algjörlega úti hött!.

Það kemur ekki til greina að setja opinn reikning fyrir fiskistofu á allar grásleppuútgerði landsins! NEI TAKK!

- Ekki er fjármálaeftilitið með starfmenn í öllum fjármálastofnunum á launaskrá hjá þeim þrátt fyrir að margir voru þeir uppvísir að stórglæpum á árunum fyrir hrún.

8.Gr.

Vitjun neta.

Þessi breyting er í rauninni óþörf nema fyrstu daga vertíðarinnar (mars-apríl). Og hafa útgerðir sjálfar hag að því að drag sem oftast meðan meðafli er mikill til að auka grásleppuveiðina. Og er þetta óþarfa þrenging á sjómenn og gerir ekkert annað en aukna vinnu hjá fiskistofu við aukna papprisvinnu vegna aukins fjölda tölvupósta sem þessi grein á eftir að valda.

Einnig er rétt að benda á það að verður er einungis huglægt mat hvers og eins skipstjóra og alltaf undir honum komið hvort farið er til veiða vegna veðurs til að vitja um net þar sem ábyrgðin er alltaf hjá honum.

9. Gr

Netalagnir.

Þarna lætur ráðherra öxina falla í höggstokknum á ALLA grásleppu sjómenn á Íslandi!

Að skerða netafjöldan um helming og auka dagafjölda um helming sem þýðir einungis 11 trossur miðað við 5 neta lagnar trossur, það tekur ca 20 mín að draga hverja trossu og leggja aftur, sem gerir einungis 4 klukkustundir á dag að vitja um öll leyfileg net ef allt er eins og það á að vera.

Einnig mun það hafa í för með sér:

50% fleiri hálfa vinnudag.

50% skerðing mánaðarlauna

50% verri nýting á bátnum, því halda mætti bátnum til annara veiða í lok grásleppuvertíðar.

50% meiri olíunotkun og eldsneytis kostnaður! –þar sem 90% af eldsneyti er brennt á siglinguni til og frá veiðislóð.

50% meiri kolefnislosun, þarna vinnur nefndin og ráðherra þvert á stefnu ríkistjórnar sinnar og heimsbyggðarinnar allrar um minnkun kolefnislosunar.

50% fækkun starfsmanna, þarna er verið að hvetja menn til að róa einir til þess að hafa einhverjar tekjur út úr veiðunum en um leið skapa aukna slysaþættu. Og þeir sem voru þrír í áhöfn verða tveir og geta því ekki athafnað sig í eins vondum veðrum við veiðar sem þýðir að net verða ekki dregin eins oft og þegar fleiri eru í áhöfn.

Einnig mætti benda á keðjuverkandi áhrif þess að skip koma með helmingi minni afla í land í hverri veiðiferð, sem veldur því að flutnings og löndunar aðilar þurfa að fara helmingi fleiri ferðir sem þýðir aukin kostnað og aukna kolefnislosun til að flytja sama magn af grásleppu, þar að leiðandi eru verkanirnar að fá til sín minna magn í einu sem er óhagkvæmara að verka, sem skila sér enn í lægra verði til sjómanna.

Lokaorð

Að lokum vil ég vona að þessi yfir ferð mín verði til að þeir sem fara yfir þessi gögn skoði þau með því hugafari þarna eru menn, fjölskyldur, verkamenn og útgerðir sem byggja afkomu sína hluta úr ári á grásleppuveiðum og ganga vonandi allir að fullum heilindum og bestu getu um þessa auðlind.

Við erum ekki með áskrift að föstum launum eins og ráðherra og þeir sem sitja í þessari nefnd.

Varðandi kvótasetningu gæti það orðið til þess að meira traust myndis við veiðarnar ,meiri hagkvæmi þar sem margir eru að reka 2 báta og gætu sameinað heimildir á einn bát.

Einnig myndi það skila því að útgerðir geta fækkað eða fjölgað netum í sjó eftir aðstæðum, fært trossur ef vart verður við spendýr þó það þýði minn veiði í trossuna. Ég vill trúa því að menn sleppi því leggja í netalagnir þar sem reynslan segir mönnum að frekar sé von á spendýrum, því jú þeir gætu lagt trossunar annarstaðar ef þeir væru ekki að keppast við að ná sem mestu magni á dag af grásleppu.

Einnig vill ég benda á að samkvæmt skoðunar könnun gallup sem Landsamband smábátaeiganda stóð fyrir voru meirihluti þeirra sem stund og hafa haft afkomu af grásleppuveiðum undanfarin ár hlynntir kvótasetningu grásleppu. Finnst mér því oft umræðan litast af þeim sem ekki byggja afkomu sína á grásleppuveiðum.

Kveðja

Fyrri hönd Hróatildar.ehf
Kristinn Ólafsson